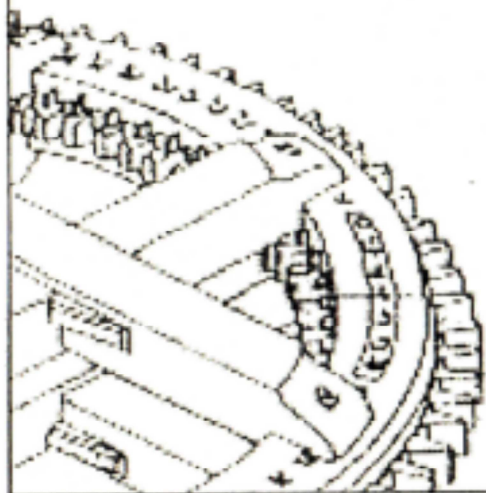

Molenmakersbedrijf
Molema
V.O.F.

Provincialeweg 4, 9677 TW Heiligerlee

telefoon: (0597) 59 16 60
telefax: (0597) 59 11 76
mobiel: 06 53 22 48 91

MULDERSNIJS

MOLENWERK GROEP OOST-GRONINGEN

NUMMER 3, 2009

ISSN: 1872-6739

COLOFON

Muldersnijs is het blad voor leden en donateurs van Vereniging Molenwerkgroep Oost Groningen, KvK no. 40037981. Het blad verschijnt 4x per jaar en wordt mede mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

Redactie:

Dirk Meter
Joep Gründemann
Marijn Sijborn

Redactie adres:

Wielewaalhof 42
6502SC Stadskanaal
ceweddermarke@home.nl

Bestuur:

Voorzitter:

J. Gründemann

Secretaris:

H. Bossen
Woltinghuizenweg 152
E541 AV Vlagtwedde
C599-313128

Penningmeester:

M.H. Holman
ING no. 3025139
T.N.V. Molenwerkgroep Oost-
Groningen
Hoofdweg 171
S697 NG Blijham

Lid:

G. Koster-Westervaarder,
J. Kugel

Instructeurs:

G. Koster-Westervaarder
0597-424045
K. Strijk
0597-414269
E. Bezema
0597-612455
D.J. Tinga
0595-441389

Van de redactie

Ten tijde van dit schrijven zit voor de meesten onder ons de zomervakantie erweer op. De redactie van Muldersnijs is weer druk bezig geweest om copy te verzamelen met als resultaat weer een aantal leuke molenartikelen.

Voor het volgende nummer zoeken we nog foto's van molens in kerstsefeer, heb je er 1 liggen, mail deze dan door naar de redactie!

Veel lees plezier toegewenst.

De redactie

COPY VOOR 1 DECEMBER 2009

Het drukwerk wordt verzorgd door de drukkerij van de NOVO te Vlagtwedde

In dit nummer o.a.:

Bezoek aan de Westerse molen (12)

Onderhoud aan de Weddermarke (14)

Het vangtouw (18)

BIJ DE VOORPAGINA:

Korenmolen van Wedde (verdwenen) collectie M. Sijborn

GRONINGER MOLENWEEKEND OP ZONDAGMIDDAG

Door: W. v Rheen

Wanneer ik bij de molen kom lopen er drie mensen omheen. Het zijn Friezen die op een nabijgelegen camping verblijven. De wind komt uit het zuidenwesten en slaagt er nog niet in om de vijzel water te laten malen. Met de motor is het gemakkelijk om over de dijk tot de brug te komen.

Hans Wolthuis woont tegenwoordig in Wijhe en maakt een (molen)ronde Groningen. Intussen is de wind aangetrokken tot 4 maar is onstabiel en dwarrelt tussen west en zuidwest.

Als er twee jongens op bezoek komen herken ik hun gezichten.

Ricardo Hemme uit Barger-Compascuum draait op de JAN POL in Dalen.

Marijn Kaufman uit Fijnaart is actief op d' ORANGEMOLEN in Willemstad.

Dan trekt de wind tijdelijk aan en maalt de vijzel water. Het wordt echt gezellig.

Nog een bekende uit Stapelmocr (D) hoewel geen molenaar wel een collega van me. Samen met een inwoner van Winschoten wandelde hij hierheen.

Het is bewolkt en grijs maar droog. Later ruimt de wind flink en waait uit noordwestelijke richting. Terwijl ik aan het kruien ben komt er weer een bekende gestalte over de dijk gewandeld. Jawel Cees de Haas en die helpt me mee bij het kruien al moet hij wel wennen aan de krullier want die kennen de molens in Rijnland niet. Dan valt de wind weg en is het tijd om bij te praten.

Als Cees net weg is trekt de wind weer aan en komen er twee mensen uit Noordbroek met een echtpaar uit Australië bij me. Weer vangen en de vijzel in het werk gezet. Dit is een goed moment om te malen want er is weer bezoek. Even later begin ik met afzeilen en krijg ik hulp van de vrouw uit Australië en die vindt dit leuk zo te zien.

Zo'n gevarieerd gezelschap met veel interesse maakt een (relatief) gering aantal bezoekers ten opzichte van andere molens helemaal goed.

Deelname aan het Groninger molenweekend volgens de lijst:

Zaterdag:	18 deelnemers
Zondag:	6 deelnemers
Zaterdag en zondag	12 deelnemers

Een deelnemer gaf aan nog niet bekend open te zullen zijn.
Drentse eend in de bijt, Woldzicht in Roderwolde werd vermeld als deelnemer !?

Voor wie dit keer niet meedeed volgend jaar een nieuwe kans om bij te dragen aan het succes van ons molenweekend.

Opdracht is verstrekt aan A. Doornbosch uit Adorp om de restauratie van de Westerse molen in het kader van RWR uit te voeren.

Hersteld worden;
voorwaterloop muur en een nieuw dek.
-Grote vijzel
-Twee achtkantstijlen
-Krooshek en kroosbrug.
-Roeden doorhalen
-Voegwerk
-Traptreden en hekken bij openingen aangebracht.
Vernieuwd worden;
Staatbalk, kruipalen, drie velden
kleedhout, windborden, tien heklatten.

Als laatste zal een hek om de molen geplaatst worden.

WIEKENBIER

Door: M. Sijbom

In de vorige Muldersnijs heb ik een artikel geschreven over het brouwen van bier. Het is alweer enige maanden geleden dat dit bier gemaakt is en daar de omloopsnelheid in mijn voorraad nogal groot is is het bier dat op die dag gebrouwen is alweer op. Toch wil ik hier het resultaat nog even vertellen. Tijdens de brouwdag in de Weddermarke ging het er nogal primitief aan toe, zo kon ik het bier niet koelen (dit doen we om infecties te voorkomen) dus ik had niet al te hoge verwachtingen van het resultaat.

Nadat ik het bier twee maanden heb laten staan was het tijd om de eerste fles open te trekken, een heerlijk bier met een mooie schuimkraag. Niet te veel koolzuur, waardoor het bier redelijk doordrinkt. De smaak is caramellerig en niet te bitter.

Kortom het recept was een succes en wellicht brouw ik dit bier nog een keer, hetzij in de molen hetzij thuis in mijn mini brouwerij.

Hartelijk dank

Al een tijdje was ik opzoek naar een goede laserprinter met als doel het printen van een goed origineel voor de drukker van Muldersnijs.

Daar ik de vorige keer al overgeschakeld was op een nieuw softwarepakket om ook de kwaliteit van Muldersnijs erop vooruit te laten gaan heb ik deze zomer besloten om toch maar een laserprinter aan te

schaffen. Daar ik niet het geld had om een gloednieuwe te kopen ben ik eens om mij heen gaan kijken en liep tegen het bedrijf CID Automatisering te Blijham aan.

Na het schrijven van een e-mail kwam het balletje snel aan het rollen Jos Baayens van CID Automatisering kwam mij in de prijs heel erg tegemoet. Daar wil ik hem via deze weg nogmaals hartelijk voor danken.

Marijn Sijbom

NOTULEN VOORJAARSVERGADERING 1-04-09

Door: H. Bossen.

Notulen van de voorjaarsvergadering d.d. 1 april 2009 in molen Edens te Winschoten.
Aanwezig zijn 18 leden, afwezig met kennisgeving de heren T Burema en W van Rhôen.

- 1 Opening.
De voorzitter de heer Gründemann heet allen welkom en opent de vergadering.
- 2 Notulen.
De notulen van de najaarsvergadering d.d. 22 oktober 2008 worden zonder op- of aanmerkingen goedgekeurd en ondertekend.
- 3 Mededelingen.
De heer Gründemann deelt mee dat hij 27 mei a.s. examen gaat doen.
- 4 Ingekomen stukken.
- Rouwbrief van de heer R.K Wierenga.
- 5 Jaarverslag.
Het jaarverslag wordt in orde bevonden en zal worden aangeboden aan de subsidiegevers.
- 6 Financieel verslag.
Penningmeester de heer Holman geeft een toelichting op het verslag.
Er zijn geen vragen.
- 7 Verslag kascommissie.
Door afwezigheid wegens ziekte van mevrouw Bezema- Tel en de heer T Burema, hebben de heren K Strijk en B Oomkens de kas en bescheiden gecontroleerd. Zij hebben alles in orde bevonden en stellen voor om de penningmeester decharge te verlenen. De vergadering neemt dit voorstel over.
De voorzitter bedankt de kascommissie.
Als nieuwe kascommissie worden benoemd de heren K. Strijk en B. Oomkens met als reserve de heer G.J. Vermeer.
- 8 Bestuursverkiezing.
De heren J Kugel en N Holman hebben zich beide herkiesbaar gesteld. Zij worden per acclamatie verkozen.
- 9 Opleiding.
Er zijn op dit moment 8 mensen in opleiding, waarvan komend voorjaar 1 examen gaat doen.
De instructeurs geven aan dat ze afgelopen winter cursus hebben gegeven met PowerPoint. Dit was zowel voor instructeurs als cursisten wennen, maar men wil met enkele aanpassingen er volgende winter toch mee doorgaan. De instructeurs stellen voor om de komende winter een lesprogramma te maken voor de theoriemorgens, zodat iedereen kan zien wat en wanneer wordt behandeld.
De theorie lessen worden gegeven in molen Edens, waar ook het plattelandshuis kantoor houdt. De heer Strijk geeft aan dat er een goede

verstandhouding is met het plattelandshuis en dat men gebruik kan maken van hun faciliteiten.

- 10 Maaldagen.
De secretaris heeft voor de komende zomer een lijst van open dagen opgesteld. Er zijn dit jaar ook weer posters beschikbaar om zo plaatselijk de open dagen onder de aandacht te brengen.
- 11 Excursie.
De excursie is dit jaar op 18 april en gaat richting Nijmegen, vertrek is om 7.00 uur bij molen Berg. De kosten bedragen € 15.—p.p.
De heer Kok geeft uitleg de te bezoeken molens. Hij zegt dat er precies om 7.00 uur wordt vertrokken want het is een druk programma met strakke planning.
De bus rijdt via Groningen, waar de mensen van noord Groningen kunnen instappen bij het station.
- 12 P.R.
De heer Kok zegt dat hij nog geen infomap heeft ontvangen, de heer de Vries zegt toe dit recht te zetten.
De heer Strijk stelt voor om in het najaar weer een openbare les te organiseren.
De vergadering vindt dit een goed idee. Afgesproken wordt om dit op 19 september op een lesmolen te doen. Mevrouw Koster en de heer Kugel nemen de organisatie op zich.
De heer Kugel denkt om de mensen die de vorige keer verhinderd waren nog eens te benaderen. Afgesproken wordt om de opleiding van molengidsen hier niet in te betrekken.
- 13 W.v.t.t.k.
De heer Oomkens zegt dat Johan Bos nog veel molenlectuur heeft, hij wil dit een goede plaats geven en vraagt waar? Aangeraden wordt om dit aan het molenarchief te schenken.
De heer Tiddens zegt dat momenteel bij molenmaker Molema wordt gewerkt aan de achtkant van Kolham.
- 14 Rondvraag.
De heer de Vries vraagt of er al is nagedacht over bijscholing van gediplomeerde molenaars, zoals bijvoorbeeld veiligheid.
De voorzitter zegt dit in het bestuur te zullen bespreken, maar zegt hij, ook gediplomeerde mensen zijn welkom op de theorielessen 's winters in molen Edens.
De heer Prenger vraagt waar je reuzel kunt krijgen.
De voorzitter zegt dat Sietse Pot dit in voorraad heeft.
De heer Kok zegt dat hij met zuurvrije vaseline smeert en dat hij daar goeie ervaringen mee heeft.
- 15 Sluiting.
Hierna is er niets meer aan de orde en sluit de voorzitter de vergadering.

GESTOLEN MOLEN IN VLAGTWEDDE TERECHT

Lit: DVHN 05-08-2009

VLAGTWEDDE - De houten molen, die dinsdagochtend in de Wilmerskamp werd gestolen, is terecht. De twee dieven brachten het vanmiddag zelf terug, tot grote vreugde van Giny Luth.

Luth is voorzitter van de buurtvereniging Wilmerskamp. De bewoners van die straat maakten de afgelopen maanden een kleine versie van Kinderdijk, met daarin onder meer vier houten molens van zo'n 3,5 meter. Daarmee namen ze deel aan de straatversieringwedstrijd, onderdeel van de Week der Besten. De Wilmerskamp won die wedstrijd maandagavond maar dinsdagochtend bleek één molen te zijn gestolen. De buurt reageerde verbolgen.

Gistermiddag meldden zich de twee daders bij Luth. "Twee mannen uit Vlagtwedde. Ze hadden enorm veel spijt en zeiden in een dronken bui de molen meegenomen te hebben. Ze hadden in de krant over de diefstal gelezen en kregen berouw. Daarom stonden ze plots bij mij voor de deur. De molen is gelukkig niet beschadigd en krijgt haar plaatsje weer in onze versie van Kinderdijk."

ALHOF
bouwkundig adviesbureau

» » » uw bouwkundig adviseur

gespecialiseerd in monumenten

- constructieberekeningen
- ontwerp en tekenwerk
- inspecties en bouwkundig rapportages
- bouwfysica
- vergunningaanvraag en bouwbegeleiding

Dorpsstraat 22 tel : 0597 - 530 838
9699 PH Vriescheloo fax : 0597 - 530 858
alhof@planet.nl mobiel : 06 - 12 371 163

vaag vrijblijvend een brochure aan

Brood & Banquet **Brans**
A.J. Ludolphie

Feiko Clockstraat 172 Beneden Westerdiep 71

9665 BK Oude Pekela

9645 AG Veendam

Tel. 0597-612491

Tel. 0598-613207

www.bakkenijbrans.nl

Pension

"Stee en Stoetje"

uw logeeradres bij de molen

Harm en Ankie Prenger

Logies en ontbijt

Appartementen

Fiets en fietsroutes van
prachtige omgeving aan-
wezig

Guest House

"Stee en Stoetje"

Your lodgings at the windmill

Harm en Ankie Prenger

-Bed & Breakfast

-Apartments

-Bicycles available for cy-
cling in beautiful
surroundings

Pension

"Stee en Stoetje"

Ihre Wohnadresse bei der
Mühle

Harm en Ankie Prenger

-Übernachtung mit Frühstück

-Appartements

-Fahrräder und beschreibun-
gen von Radfahrrecken
durch die prachtvolle umge-
bung vorhanden

Wedderweg 25

9699 RA Vriescheloo (Gr.)

Telefoon (0597) 541860

hprenger@planet.nl

13/14 juni	2009	Groningermolenweekend
12/13 september	2009	Open monumentenweekend
2 januari	2010	Nieuwjaarsvisite

Theorielessen: *maand*

1	10 oktober	
2	31 oktober	
3	14 november	<i>+ Sinterklaas Vrij School 14- uur</i>
4	28 november	
5	12 december	
6	9 januari	
7	23 januari	
8	6 februari	
9	20 februari	
10	6 maart	
11	20 maart	

De theorielessen vinden plaats in molen Edens te Winschoten van 9:00 u tot 12:00 u.

Vlagtwedde 18 augustus 2009.

L.S.

Namens het bestuur nodig ik u uit voor de ledenvergadering op woensdag 14 oktober 2009 om 20.00 uur in molen Edens in Winschoten

Agenda:

- 1 Opening.
- 2 Notulen van de vergadering d.d.1 april 2009.
- 3 Mededelingen.
- 4 Ingekomen stukken:
- 5 Opleiding.
- 6 Maaldagen.
- 7 Excursie.
- 8 Openbare les.
- 9 P.R.
- 10 W.v.t.t.k.
- 11 Volgende vergadering.
- 12 Rondvraag.
- 13 Sluiting.

Secretaris: H. Bossen.

BEZOEK AAN DE WESTERSE MOLEN

Door: M. Sijbom

Op Zondag 5 juli had ik met molenaar Wim van Rheen een afspraak om eens de Westerse molen te bezichtigen. Vaak was ik al in de buurt of langs de molen gekomen, maar nog nooit was ik er binnenin geweest.

De dag begon goed, ik werd wakker en zag de zon al door de gordijnen schijnen. Helaas was er niet zo heel veel wind, natuurlijk hoopte ik dat deze nog aan zou trekken.

Bij de molen aangekomen bleek het dat het nog niet zo eenvoudig is om bij de molen te komen (Ten minste als je het niet weet) Ik kwam de boerderij van de familie v Rheen tegen en ik besloot hier mijn auto maar even neer te zetten en aan te bellen.

Wim zijn vader deed de deur open en vertelde me dat het betonpad naar de molen afgesloten was met draden om het vee te geleiden. Gelukkig ben ik goed bekend op het boerenterrein dus daar zou ik me wel langs manoeuvreren, maar niet met de auto.

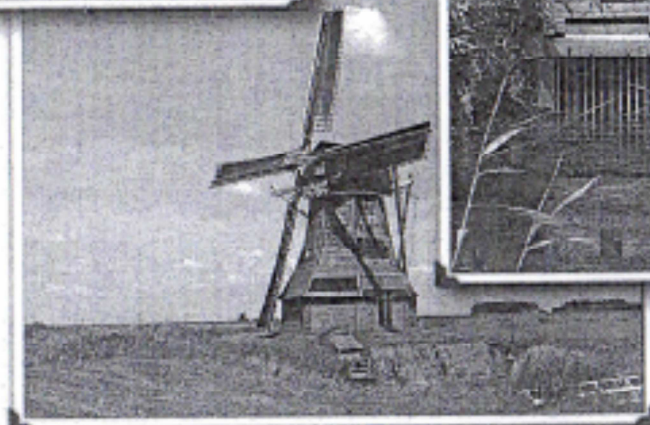
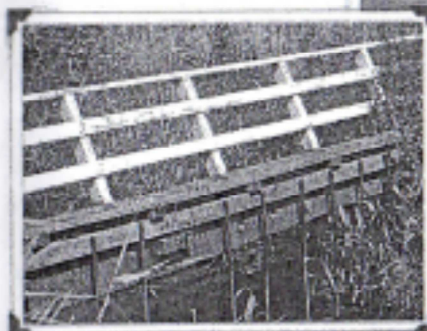
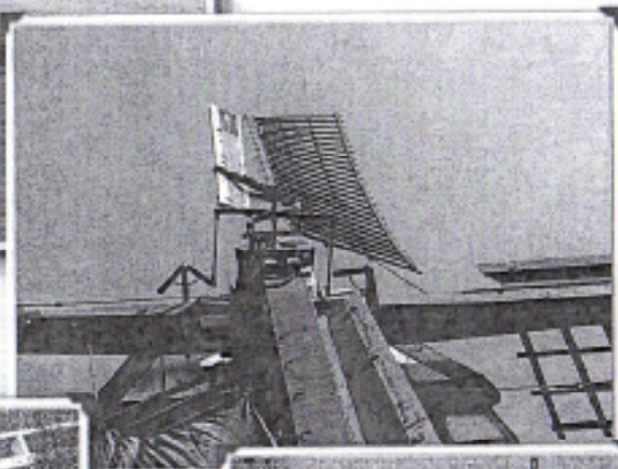
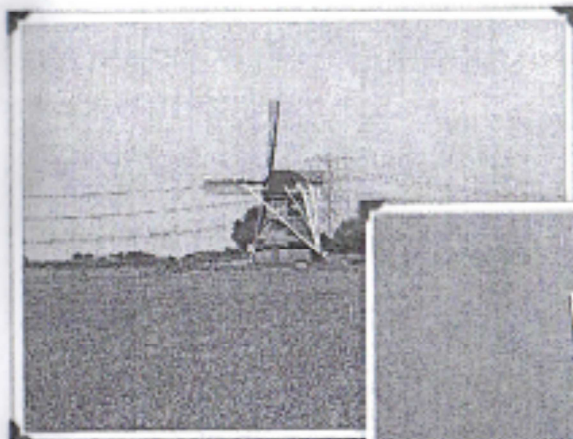
Te voet in de brandende zon naar de molen gelopen, Wim was al druk bezig met kruien in de verte. Tijdens mijn wandeltocht kon ik duidelijk zien wat men bedoelde met een van de beste biotopen van noord Nederland. Zo wat een paradijs voor een molenaar, wind uit alle hoeken. Helaas voor vandaag was er nog steeds geen wind.

Inmiddels bij de molen aangekomen heeft Wim me alle bijzonderheden van de molen laten zien en me alles verteld over de komende restauratie. Wat ik daarbij wel jammer vind is dat de spin, die nu nog aanwezig is, gedemonteerd zal worden. Gelukkig krijgt deze wel een plaats in de molen. Terwijl we bezig zijn met opzeilen trekt de wind iets aan, snel het laatste zeil ervoor en ja hoor! De molen draait met 40 endjes, helaas is dit na tien minuten alweer afgelopen.

Na nog een tijdje met elkaar over molens gebabbeld te hebben is het tijd om de molen af te gaan zeilen, ik help Wim even mee.

Jammer van de wind ik had de hele dag wel op die molen willen zijn, genietend van de mooie biotoop en een stukje oerdegelijke techniek met een vleugje nostalgie.

Wim bedankt voor de gezellige middag! Hiernaast nog een klein fotoverslag:

VIJZEL VAN DE WEDDERMARKE IN ONDERHOUD

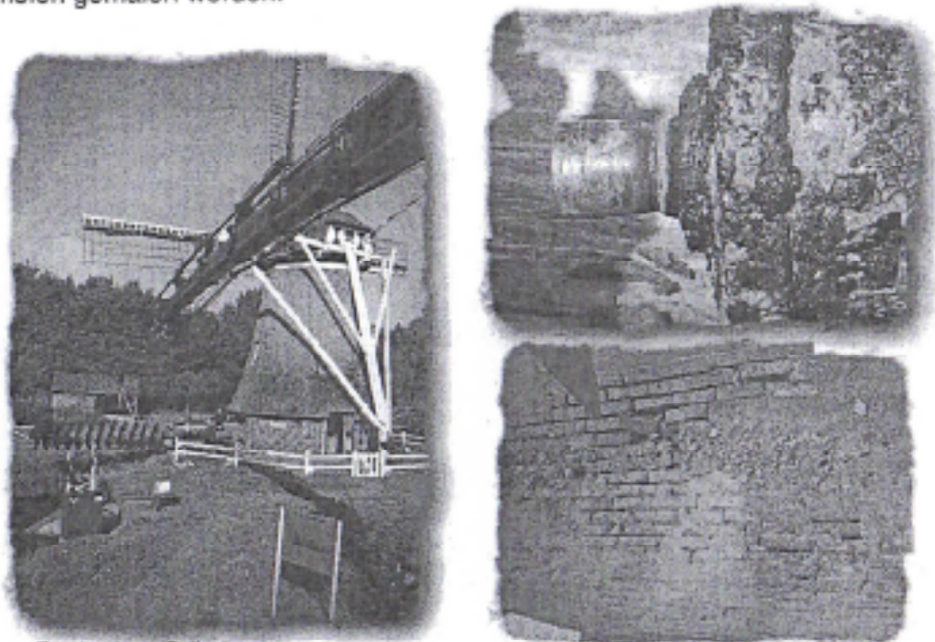
Door: M. Sijbom

Sinds enige jaren is het al bekend dat de vijzelbak van de Weddermarke in niet al te beste staat meer is. Daar de molen eigenlijk amper kan malen stonden eerst andere zaken bovenaan het klussenlijstje.

Begin dit jaar bleek dat ook de vijzel behoorlijk aan corrosie onderhevig was en daarom konden we nu twee problemen tegelijk aarpakken. Namelijk het herstel van de vijzelbak, krimpuren en vijzel. De vijzel ligt er vermoedelijk sinds de opknabbeurt in de jaren 50 al in.

Bij het lichten van de vijzel komen er ook andere verborgen gebreken aan het licht, zoals een verrotte draagbalk (waar de kroossteiger aan vastzit) en een potbalk die finaal doorgeroest was.

Niet alleen de vijzel is in onderhoud, momenteel is de schilder druk bezig met het gevlucht van de molen, als alles meezit kan er in oktober weer met de molen gemalen worden.

Foto's: Joep Gründemann

Meer afbeeldingen op pagina 16

UIT DE OUDE DOOS

Door: M. Sijbom

Links: Molen van Wedde, tegenwoordig waar het huis D'aolie meulenstee staat.

Boven: De windroos stellingpoldermolen van Wedderveer

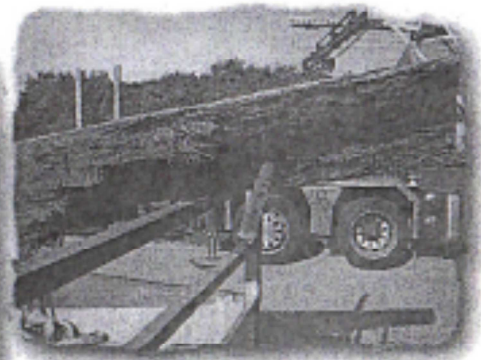
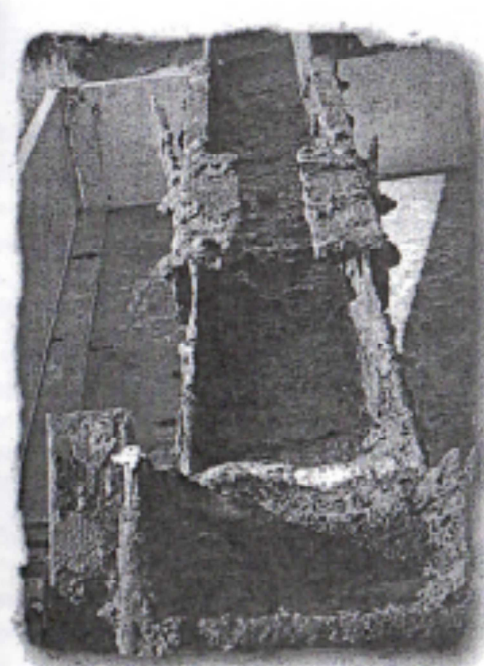
Onder: De molen van links en de spinnekop die er tegenover stond.

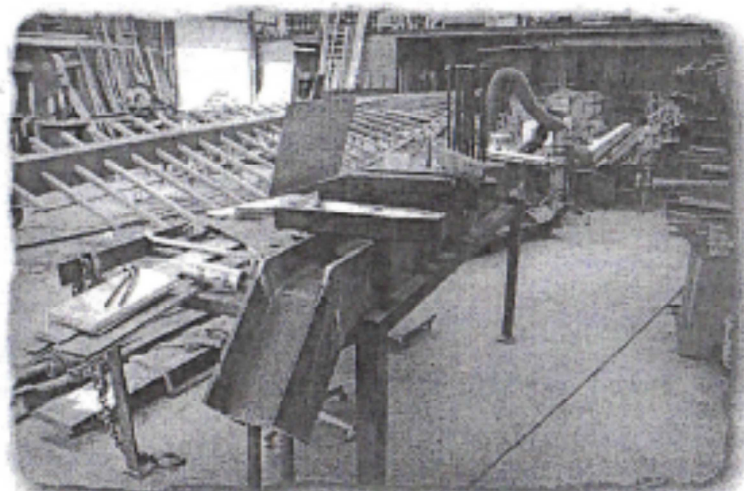

- Linksboven:** Onbekend, wie o wie kan me helpen.
- Rechtsboven:** Molen van de Nijverheidspolder te Wedderveer (stomp is nog aanwezig)
- Links:** Zelfde als rechtsboven, maar dan in betere tijden (helaas heb ik geen jaartallen)
- Linksonder:** Molen van de Vriescheloose polder

Alle bovenstaande foto's komen uit de collectie van M. Sijbom

Links: Potbalk, rechts draagbalk van de kruissteiger
(Foto: Joep Gründemann)

Nieuwe potbalk, foto: Harmannus Noot

HET VANGTOUW

Door: K. Heun

Een paar maanden geleden werd ik gebeld door Hilvert Bossen, met de vraag een stukje

in het "Muldersnijs" te schrijven voor het September nummer.

Nu was ik dit helaas bijna vergeten. Maar ik hoop dat het nog geplaatst kan worden.

Hoe kom je erbij om vrijwillig molenaar te worden? Dit heb ik mij in het begin van de opleiding ook wel eens afgevraagd! Ik heb namelijk tot mijn 48 ste gevoetbald. Toen ik hiermee was gestopt kwam ik in gesprek met (ex) collega Jaap Schuurman, Molenaar op de "Meervogel" Hij kwam met de vraag of dit niets voor mij was.

Op zijn aandringen ben ik daarom toch maar naar de proefles op molen "Edens" te Winschoten getogen, het zal omstreeks 1998 zijn geweest. Hier trof ik nog een 12 tal belangstellenden aan. Hier bleven een afgeslankt aantal over, welke werden verdeeld over de Oost-Groninger molens. Ikzelf bleef uiteindelijk hangen op molen Edens bij Klaas Strijk.

In de zomer zaterdagmorgens op de molen. In de winter een zaterdagmorgen op de molen en een zaterdagmorgen theorie in de kantine van gemeentewerken in Nieuwe Pekela.

Vervolgens heb ik na het proefexamen uiteindelijk examen gedaan in mei 2001 op de "Goliath" bij Ida Wierenga en mijn getuigschrift behaald. Daarna ben ik, na hier en daar wat rondgekeken te hebben terecht gekomen bij Jack Korf op koren en pelmolen "de Leeuw" te Zeerijp. Jack draaide hier namelijk alleen en kon er best iemand bij gebruiken. Verder trok deze molen mij aan omdat hij nog zo compleet was. Compleet met 2 koppels maalstenen en de beide pelstenen met zeverij elevator enz.

Molens welke zoveel mogelijk in oorspronkelijke staat verkeren hebben mijn grootste

interesse. Molens met keukentjes, barretjes, kantoortjes en liften vind ik verkrachte monumenten.

Velen denken hier gelukkig anders over.

Goede berichten kregen we onlangs, er is namelijk een behoorlijk bedrag losgekomen voor restauratie van de Leeuw en meerdere molens van molenstichting Fivelingo.

De nieuwe stelling ligt reeds onderin de molen.

Helaas heb ik momenteel door mijn werkzaamheden voor de Gasunie weinig tijd voor de molen, en laat ik Jack en Ben er veel voor oodraaien.

Met vriendelijke groet,
Klaas Heun

Ik geef het stukje door aan.....??

HERSTEL MOLEN IS ZAAK VAN LANGE ADEM

bron: DVHN 18-08-2009

Borgercompagnie-Vorig voorjaar nam een groepje mensen uit Borgercompagnie het initiatief om de plaatselijke poldermolen in oude luister te herstellen. Sindsdien is het stil rondom de windvanger. Het

stichtingsbestuur wil graag anders, maar de ambtelijke molens draaien langzaam.

Vrijwillig molenaar Dirk Meter Lit Borgercompagnie is 76 jaar. "Ik denk dat ik het zelf niet meer mee ga maken dat de poldermolen weer in volle glorie te bewonderen is",

zegt Meter. "Toch vecht ik voor het

behoud van deze molen. In ons land staan nog maar drie of vier stenen poldermolens. De molen in Borgercompagnie is de enige in Noord Nederland, dus dat maakt het bijzonder."

De leden van Stichting Poldermolen Borgercompagnie Oostkant realiseerden zich van tevoren dat hun missie een zaak van lange adem zou worden. Aan de andere kant is er ook frustratie, want de bouwkundige staat van de poldermolen is allerbelabberdst.

De poldermolen staat in het gebied dat de gemeente Hoogezand-Sappemeer ontwikkelt als De Groene Compagnie. Het is een toekomstig woongebied, waar woningbouwexperimenten mogelijk zijn. Over dit plan wordt volop gediscussieerd en zo lang moet de molenstichting wachten. De stichting wordt goed op de hoogte gehouden van de plannen, maar maakt zich zorgen over de staat van onderhoud.

Dirk Meter: "De tand des tijds knaagt aan het gebouw. We zijn afhankelijk van de politiek, het waterschap en misschien ook wel Het Groninger Landschap. Al met al is het lastig om sponsors of vrienden

Stötefalk

Eckhardt B.V.

VEEVOEDERS-GRANEN-KUNSTMEST

Wollinguizerweg 5- 9551 TG Jipsinghuizen
tel. 0599 - 326219 fax 0599- 32 64 59

